

Praha dne 9. prosince 2020
Č. j.: MZP/2020/130/1029
Sp. zn.: ZN/MZP/2020/130/366
Vaše č. j.:
Vyřizuje: Mgr. Chocholoušková
Tel.: 267 122 054
E-mail: Helena.Chocholouskova@mzp.cz

Odpověď k žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Ministerstvo životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) obdrželo dne 24. listopadu 2020 Vaši žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, týkající se podmínek v rámci poskytování dotací na zprůchodnění migračních bariér. Konkrétně požadujete poskytnout tyto informace:

- *Jakým způsobem zohledňuje MŽP v podmínkách dotace Životní prostředí (Zprůchodnění migračních bariér pro živočichy) situaci s budováním nových bariér na řekách, které vznikají v místech s dobrou migrační prostupností?*
- *Může žadatel získat dotaci na zprůchodnění bariéry, kterou přitom sám postaví v místě, které je migračně prostupné?*

K výše uvedenému Vám sdělujeme následující:

Dotační tituly ministerstva v oblasti ochrany a péče o přírodu a krajinu administruje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (dále jen „AOPK“), která je odbornou resortní organizací. Zprostupňování migračních překážek na vodních tocích je podporováno zejména z Operačního programu Životní prostředí (dále jen „OPŽP“). V rámci OPŽP není možné financovat rybí přechody a další opatření na zprůchodnění nově vzniklé překážky, pro kterou je příslušným vodoprávním úřadem zprůchodnění uloženo jako kompenzační opatření. Opatření na zprůchodnění jsou podporována pouze u stávajících migračních bariér. Nelze financovat ani opatření na zprůchodnění u aktuálně migračně prostupných úseků vodních toků.

AOPK v poslední době zaznamenává nárůst žádostí o posouzení návrhů řešení migračního zprůchodnění nových vzdouvacích objektů za účelem využití hydroenergetického potenciálu vodního toku; děje se tak v rámci Odborné skupiny – Komise pro rybí přechody, zřízené při AOPK. Často se jedná o profily, kde již byl původně jez. Pokud je takový projekt posuzován, vždy je konstatováno, že realizaci migračního opatření (např. rybího přechodu) by došlo pouze

ke zmírnění negativních dopadů plánovaného jezu a malé vodní elektrárny. Žádné navržené opatření pro zajištění volné migrace ryb v daném profilu vodního toku nemůže zcela kompenzovat současný stav. Vždy je investor takového záměru upozorňován, že rybí přechod není možné financovat z dotací OPŽP, neboť se jedná o novou migrační bariéru.

Realizaci jezu, jakožto vodního díla, předchází povolovací řízení, ve kterém se vyjadřuje dotčený orgán ochrany přírody, správce vodního toku a vede jej příslušný vodoprávní úřad. Ten postupuje dle zákona č. 254/2001 Sb., zákon o vodách a o změně některých zákonů, kde je mj. uvedeno v § 15, odst. 8: *Při povolování vodních děl, jejich změn, změn jejich užívání a jejich odstranění musí být zohledněna ochrana vodních a na vodu vázaných ekosystémů. Tato vodní díla nesmějí vytvářet bariéry pohybu ryb a vodních živočichů v obou směrech vodního toku. To neplatí v případech:*

- a) *jde-li o rybníky nebo vodní nádrže pro chov ryb nebo o stavby k hrazení bystřin a strží,*
- b) *vyžaduje-li to ochrana před povodněmi nebo jiný veřejný zájem, nebo*
- c) *kdy pohyb ryb a vodních živočichů v obou směrech vodního toku nelze zajistit z důvodu technické neproveditelnosti nebo neúměrných nákladů.*

Až na uvedené výjimky by tak měl vodoprávní úřad uložit formou kompenzačního opatření zprůchodnění nové migrační bariery, např. formou rybího přechodu. Pokud však příslušný vodoprávní úřad tuto kompenzaci z nějakých důvodů nestanoví, může nastat situace, kdy investor požádá o dotaci na realizaci rybího přechodu již neprostupného profilu. V takovém případě by mohly být dotační prostředky přiděleny.

I z Vaší žádosti vyplývá, že takové situace mohou nastávat. Přesto je žádoucí, aby realizace rybích přechodů na příčných objektech, které již existují a tvoří migrační bariéru, byla nadále podporována.

S pozdravem

Bc. Petra Roubíčková
vedoucí oddělení tiskového a PR
podepsáno elektronicky